

LV

LV

LV

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA

Briselē, 28.1.2009
COM(2009) 36 galīgā redakcija

**KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM, PADOMEI, EIROPAS
EKONOMIKAS UN SOCIĀLO LIETU KOMITEJAI UN REĢIONU KOMITEJAI**

Šodienas ieguldījums rītdienas Eiropā

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM, PADOMEI, EIROPAS EKONOMIKAS UN SOCIĀLO LIETU KOMITEJAI UN REĢIONU KOMITEJAI

Šodienas ieguldījums rītdienas Eiropā

Kopš pagājušā gada rudens Eiropas Savienībai ir divkārtīgi smagu problēmu. Finanšu tirgu krīzes rezultātā Eiropas ekonomikā bija vērojama strauja lejupslīde. Kļuva skaidrs, ka ģimenes, uzņēmumi un kopienas visā Eiropā šo krīzi izjutīs, zaudējot darbu un ienākumus, un ka vajadzīga steidzama rīcība, lai novērstu krīzi un tās sekas. Tomēr tajā pašā laikā Eiropa kā nekad iepriekš apzinājās, cik lielā mērā Eiropas ekonomikas spēks un ilgtspēja ilgtermiņā ir atkarīga no konkurences instrumentu izplatīšanas visos Eiropas sabiedrības sektoros, pārveidojot ekonomiku tā, lai tā varētu izpildīt prasības par energoapgādes drošību un uzdevumu par siltumnīcefekta gāzu samazināšanu.

Rezultātā tika izstrādāts Eiropas ekonomikas atveseļošanas plāns¹, ko Komisija ierosināja novembrī un valstu un valdību vadītāji apstiprināja Eiropadomes decembra sanāksmē². Plānā tika paskaidrots, kā dalībvalstis un ES varētu saskaņot savu politiku un dot Eiropas ekonomikai tūlītēju stimulu. Taču plāns tika rūpīgi izstrādāts tā, lai šo stimulu virzītu uz Eiropas ilgtermiņa mērķiem.

Būtiska atveseļošanas plāna daļa bija priekšlikums par ES izdevumu palielināšanu noteiktās stratēģiskās nozarēs. Apstiprinātajam atveseļošanas plānam 1,5 % apmērā no IKP bija vajadzīgi ieguldījumi gan no valstu, gan ES avotiem, tostarp ES budžeta. ES nav izlietojusi līdzekļus noteiktās maksimālās summas apmērā, tādēļ Komisija aprēķināja, ka 5 miljardus euro ātri varētu novirzīt konkrētiem mērķiem, piemēram, enerģētikai un platjoslas pakalpojumiem. Tas stiprinātu pārliecību, ka ieguldījumi nav pilnībā apstājušies, un padarītu Eiropas ekonomiku spēcīgāku nākotnē. Šis bija viens no atveseļošanas plāna aspektiem, par kuru Eiropadome decembra sanāksmē vienojās, ka tam jāpiešķir „īpašs atbalsts”, un atzina, ka vērā jāņem arī pienācīgs ģeogrāfiskais līdzsvars.

Kopš decembra vajadzība rīkoties ir kļuvusi vēl nepārprotamāka. Jo īpaši ir kļuvis skaidrs, kāda nozīme ir energoapgādes drošībai un kādas ir Eiropā pastāvošās nepilnības. Krīzes tiešas sekas izjuta mājsaimniecības un uzņēmumi vairākās dalībvalstīs. Taču gāzes krīzi izjuta visi, jo tika destabilizētas ES attiecības ar tās kaimiņvalstīm un tika apzināta vajadzība samazināt ES atkarību no ārējiem piegādātājiem.

Šajā paziņojumā ir izklāstīts, kādās jomās būtu jāveic ieguldījumi. Kopā ar paziņojumu ir iesniegti priekšlikumi finanšu lēmumiem attiecīgajās jomās. Projekti tika atlasīti pēc to atbilstības ES stratēģiskajiem mērķiem. ES atbalsts būs virzīts uz to, lai paātrinātu projektu īstenošanu un pēc iespējas drīzāk veiktu ar tiem saistītos pasākumus. Saskaņā ar Eiropadomes secinājumiem ģeogrāfiskais līdzsvars ir nodrošināts. Komisija jau ir iesniegusi priekšlikumu par daudzgadu finanšu shēmas 2007.-2013. gadam pārskatīšanu, lai 1.A pozīcijā būtu pieejami papildu līdzekļi, vienlaicīgi ņemot vērā Iestāžu nolīgumā³ noteiktās kopējās summas. Ņemot vērā pirmās apspriedes ar budžeta lēmēj institūciju, tā pašreiz ierosina uz 1.A pozīciju pārvest līdzekļus, kas nav vajadzīgi saskaņā ar 2. pozīcijas maksimālo robežu 2008. gadam,

¹ COM (2008) 800.

² Eiropadomes 11. un 12. decembra sanāksmē Briselē izdarītie secinājumi.

³ COM (2008) 859, 10.12.2008.

lai finansētu enerģētikas projektiem ierosinātos 3,5 miljardus euro⁴. 1,5 miljardu euro, ko ierosināja attiecībā uz platjoslas infrastruktūru un jaunajām problēmām, kas tika konstatētas, veicot KLP „veselības pārbaudi”, atstāj 2. pozīcijā, un tos izlietos Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai ietvaros.

Komisija aicina Padomi un Eiropas Parlamentu pēc iespējas drīzāk izskatīt šos priekšlikumus un no budžeta mobilizēt vajadzīgos līdzekļus. Tas būtiski sekmēs ES centienus virzīt ES atpakaļ uz izaugsmes un labklājības ceļa un parādīs Eiropas Savienības apņemšanos risināt nākotnei stratēģiski nozīmīgus jautājumus.

Šodienas ieguldījumi rītdienas enerģijai

Enerģija ir kļuvusi par vienu no Eiropai svarīgākajiem jautājumiem. Decembrī Eiropas Savienība pieņēma vairākus svarīgus lēmumus saistībā ar Eiropas Savienības enerģētikas politikas nākotni, lai enerģētikas nozare būtu spējīga samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas un atjaunojamie energoresursi veidotu ievērojamu daļu no kopējās Eiropas enerģijas. Gada sākumā Eiropa saskārās ar krīzi gāzes piegādes jomā, kas norādīja uz riskiem saistībā ar gāzes piegādes drošību. Šī krīze norādīja uz nepilnībām ne tikai importa dažādības ziņā, bet arī saistībā ar ES spēju pārvadīt enerģiju Eiropas Savienības robežās uz vietām, kur tā bija visvairāk vajadzīga.

Nepieciešamajām izmaiņām vajadzīga nopietna iesaistīšanās un lieli ieguldījumi. Taču ekonomikas lejupslīde var aizkavēt šos ieguldījumus, ja vien tūlīt netiek veikti papildu pasākumi. Kredītresursu trūcumam ir tieša ietekme uz to, cik ātri Eiropa veic nepieciešamās izmaiņas. Pastāv risks zaudēt dinamiku un tehnoloģisko izrāvienu, un kavēšanās šodien nozīmē lielākas izmaksas vēlāk. Tādēļ ekonomikas atveseļošanas plānā īpašs uzsvars tiek likts uz vajadzību pēc stratēģiskiem ieguldījumiem, stimulu ekonomikai, kas virzīta uz skaidriem stratēģiskiem mērķiem.

Tādēļ Komisija ierosina trīs konkrētu iniciatīvu kopumu, kurās galvenā uzmanība ir pievērsta ES galvenajiem mērķiem enerģētikas jomā. Pirmkārt, atbalsts stratēģiskiem starpsavienojumu projektiem, lai palīdzētu novērst dažas no infrastruktūras nepilnībām. Otrkārt, ieguldījumi, lai turpinātu attīstīt jūras vēja enerģiju, kas ir uzticams atjaunojamo energoresursu avots. Treškārt, jāveicina vairāki oglekļa uztveršanas un uzglabāšanas paraugprojekti, lai ļautu enerģijas ražotājiem, kas cenšas samazināt emisijas, saglabāt izrakteņu kurināmā iespēju.

Šo iniciatīvu ietvaros piedāvās mērķtiecīgu un precīzu atbalstu konkrētiem projektiem. Turpmākajos gados tos ir jāatbalsta ar politiskām iniciatīvām un liela apjoma ieguldījumiem. Taču ES jau tagad var sniegt būtisku ieguldījumu.

Visi projekti ir atlasīti, ņemot vērā to plašāko nozīmi – infrastruktūru, kura uzlabos energoapgādes drošību visā ES; sasniegumus tehnoloģijā un loģistikā, kas nozīmēs visas Eiropas enerģētikas nozares progresu. Eiropas energotehnoloģiju stratēģiskā plāna ietvaros šie projekti veicinās tehnoloģiju progresu, jo īpaši integrējot rezultātus Eiropas Industriālās iniciatīvās par oglekļa uztveršanu un uzglabāšanu un vēja enerģiju. Tiks izmantota arī katra izdevība, lai veicinātu izmantošanu, jo īpaši sadarbībā ar Eiropas Investīciju banku.

Eiropas enerģētikas savienošana

Pagājušā gada stratēģiskajā enerģētikas pārskatā tika izklāstīti dažādi efektīvas energoapgādes drošības politikas elementi⁵. ES energoapgādes drošības un solidaritātes rīcības plānā tika norādīts uz vajadzību pēc stabilas piegādes no trešo valstu partneriem, pēc efektīvas naftas un

⁴ 1,5 miljardi euro 2009. gadā un 2 miljardi euro 2010. gadā.

⁵ COM (2008) 781, 13.11.2008.

gāzes krājumu pārvaldības un krīzes reaģēšanas mehānismiem, pēc energoefektivitātes, lai ierobežotu pieprasījumu, un pēc labākas ES iekšienē saražoto enerģijas resursu izmantošanas. Jo īpaši tajā tika uzsvērts, cik neatņemama dažādo enerģijas veidu daļa ir infrastruktūra, kuru tirgus ne vienmēr ir spējis nodrošināt. Starpsavienojums pozitīvi ietekmē visus, samazinot atkarību un palielinot konkurētspēju, kas nāk par labu iekšējam tirgum kopumā.

Nesenā krīze saistībā ar gāzes piegādi Eiropas mājsaimniecībām un uzņēmumiem ir spilgti atklājusi infrastruktūras nozīmi. Pārāk skaidrs ir kļuvis tas, ka Eiropas energoapgāde ir neaizsargāta, un tai nav skaidru alternatīvu energoapgādes krīzes gadījumā. Lai arī dažas dalībvalstis ir pielikušas pūles, lai kompensētu gāzes nepietiekamību citās dalībvalstīs, bieži vien nebija vajadzīgo savienojumu. Tādējādi šī krīze ir atklājusi nopietnas starpsavienojumu nepilnības. Šīs infrastruktūras nepilnības ilgtermiņā ietekmēs Eiropas konkurētspēju – būs mazāka piekļuve vislētākās enerģijas importam un mazāk iespēju Eiropas uzņēmumiem un patērētājiem izmantot vislētāko Eiropā pieejamo enerģiju. Rezultātā Eiropas izaugsme tiks nepārtraukti kavēta.

Tai pašā laikā pašreizējā ekonomikas un finanšu krīze kavē enerģētikas infrastruktūras projektu īstenošanu. Energouzņēmumi tāpat kā citi ir neaizsargāti pret kredītresursu trūkumu – pastāv reāls risks, ka stratēģiski ļoti svarīgi projekti tiks apturēti, ja vien netiks veikti valsts ieguldījumi, lai pārliecinātu aizdevējus, ka šie ir īstie projekti, kuriem sniegt atbalstu.

Tādēļ Komisija ierosina izmantot 1,5 līdz 2 miljardus euro no atvēršanas plāna, lai stratēģiski svarīgos starpsavienojumos ieguldītu vajadzīgos līdzekļus. Stratēģiskajā enerģētikas pārskatā jau tika minētas vairākas stratēģiskās enerģētikas prioritātes, lai novērstu nepilnības un izmantotu iespējas, galveno uzsvaru liekot uz Baltijas savienojuma plānu, Dienvidu gāzes koridoru, sašķidrinātu dabasgāzi, Vidusjūru, Centrāleiropu un Dienvidaustrumeiropu un Ziemeļjūras piekrastes elektrotīklu. Projektos jāņem vērā arī to mazo salu īpašās vajadzības, kuras nav pieslēgtas galvenajiem ES enerģētikas tīkliem.

Projektu izvēlē Komisija izmantoja stratēģisko enerģētikas pārskatu un mēģināja uzreiz risināt jautājumus saistībā ar mērķiem par piegāžu drošību un diversifikāciju. Projekti ģeogrāfiski ir izvietoti visā Eiropas Savienībā. To sniegtos labumus izjutīs ne tikai dalībvalstīs, kur tie ir izvietoti, bet visā Eiropas Savienībā – gan saistībā ar to stratēģisko nozīmi energoapgādes drošībai kopumā, gan saistībā ar iespēju piedalīties piedāvājumu konkursā un piegādāt galvenās tehnoloģijas. Tie dos ekonomikai tūlītēju stimulu, kā arī radīs stiprāku Eiropas ekonomiku nākotnē.

Priekšlikums atbalstītu aptuveni 20 projektus gan gāzes, gan elektrības jomā tik ilgi, kamēr saņēmēji izpilda galvenos kritērijus, lai nodrošinātu projektu efektīvu īstenošanu. Tas ietver atbalstu, lai palīdzētu novērst vienu no konkrētajām nepilnībām, kas atklājās gāzes krīzes rezultātā – grūtības saistībā ar gāzes padevi no rietumiem uz austrumiem⁶. Ir būtiski, ka šie projekti ir izstrādāti tādā pakāpē, kas ļauj ātri uzsākt darbu un ka dalībvalstis uzņemas atbildību vajadzīgajā apmērā paātrināt procedūras un atļauju izsniegšanu.

Jūras vēja enerģijas nākamā paaudze

ES decembrī noteiktais mērķis attiecībā uz atjaunojamiem energoresursiem galveno uzmanību ir pievērsis nepieciešamībai pēc vajadzīgo tehnoloģiju izstrāde. Kā uzsvērts Eiropas energotehnoloģiju stratēģiskajā plānā, vēja enerģijai būs galvenā nozīme šā mērķa sasniegšanā. Vēja enerģijas nozares mērķis ir līdz 2020. gadam piegādāt 12-14 % no Eiropas

⁶ Piemēram, lai pārvarētu neseno situāciju, kad gāzi nevarēja pārvadīt no Austrijas uz Slovākiju, un lai veicinātu savienojumu starp Bulgāriju un Rumāniju.

elektrības, no kuriem vairāk nekā ceturtdaļa būtu jūras vēja enerģija. Šo tendenci ir paredzēts turpināt, un ir paredzēts, ka vislielākā izaugsme šajā nozarē būs jūras vēja ģeneratoru parkiem. Daudzi projekti ir izvietoti pārrobežu piekrastes un jūras zonās, tiem bieži vien ir vajadzīga pārrobežu infrastruktūra, un jūras vēja tehnoloģijas un loģistikas ziņā ir sarežģītākas, tāpēc ES ir īpaša loma saistībā ar to ieguldījumu veicināšanu, kas savādāk, iespējams, netiktu veikti.

Tomēr šķiet skaidrs, ka pašlaik nepietiekamā finansējuma dēļ jūras vēja projektu attīstība ir apšaubāma. Pastāv risks, ka sagatavotie projekti aizkavēsies, un tā rezultātā dažiem ražotājiem jau ir nācies samazināt darbavietu skaitu. Tādēļ Komisija ierosina aptuveni 0,5 miljardus euro piešķirt projektiem šajā nozarē. Projekti ir atlasīti, balstoties uz ES spēju pievienot vērtību projektiem, kuri jau ir pienācīgā attīstības posmā, jo īpaši veicinot reģionālo sadarbību, lai uzlabotu konkurētspēju, un ieguldot modernajā tehnoloģijā, lai izstrādātu jaunās paaudzes vēja turbīnas, infrastruktūru un loģistiku, kas veicina tehnoloģijas strauju attīstību.

Tīra enerģija nākotnei

Oglekļa uztveršana un uzglabāšana (CCS) ir minēta kā viena no galvenajām nākotnes tehnoloģijām. Izmantojot šo tehnoloģiju, varētu ražot ilgtspējīgu enerģiju no izrakteņu kurināmā, kas ir būtisks elements globālajos centienos līdz 2050. gadam uz pusi samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas. Tas ļautu Eiropai pilnībā izmantot vietējās ogles, naftu un gāzi. Šīs tehnoloģijas attīstība pavērtu Eiropas rūpniecībai būtisku iespēju globāli nozīmīgo tehnoloģiju tirgū. Tomēr CCS ir sarežģīta tehnoloģija, kurai var būt nepieciešami vairāki gadi, lai tā būtu komerciāli dzīvotspējīga.

Par mērķi izvirzot, ka līdz 2015. gadam jādarbojas līdz pat 12 paraugprojektiem, Eiropadome ir atzinusi CCS potenciālu. Kredītresursu trūkums šo mērķi ir padarījis vēl ambiciozāku. Eiropadome pagājušā gada decembrī nolēma garantēt finansējumu CCS, izmantojot daļu ienākumu no emisiju tirdzniecības izsoles. Tomēr šis finansējums nebūs uzreiz pieejams un ar to nepietiks visiem vēlamajiem paraugprojektiem. Pašreizējā ekonomiskajā situācijā pastāv risks, ka ieguldītāju piesardzība liek apšaubīt Eiropadomes mērķu īstenošanu.

Tādēļ Komisija ierosina paātrināt darbu pie šiem svarīgajiem paraugprojektiem un infrastruktūras projektiem. Tiks atbalstīti pieci projekti, no kuriem katra projekta uzsākšanai ir vajadzīgi 250 miljoni euro. Šie projekti attieksies uz tehnoloģiju apvienojumu, ģeoloģiskajiem nosacījumiem un dalībvalstīm. Visi šie projekti ir tādā gatavības pakāpē, lai nodrošinātu, ka ieguldījumu pozitīvā ietekme tiek sajūta pēc iespējas drīzāk. Paraugprojektu nozīme ir arī tajā, ka to rezultātus darīs pieejamus arī citiem dalībniekiem, un skaidri tiks darītas zināmas saistības šai sakarā.

Ieguldījums lauku rajonu nākotnei

Ekonomikas lejupslīde vismagāk var skart lauku rajonus. Grūtos laikos tur pastāv lielāks risks tikt izstumtam, un, ekonomikā atkal sākoties izaugsmei, var būt nepieciešams ilgāks laiks, līdz no tās tiek gūti labumi.

Viens no svarīgākajiem instrumentiem mūsdienu ekonomikā ir platjoslas pakalpojumi. Mūsdienu Eiropā tie paver ceļu jaunām darbavietām, jaunu prasmju apguvei, jaunu tirgu identificēšanai un izmaksu samazināšanai. Tie ir būtiski skolām, bibliotēkām, valsts pārvaldes iestādēm un uzņēmumiem. Tie ir kļuvuši par svarīgu instrumentu, lai mūsdienu ekonomika varētu darboties. Tomēr ir rajoni, kur tirgus vēl nav nodrošinājis pārklājumu, jo iedzīvotāji ir izkļiedēti un izmaksas ir lielas. Daudzos apvidos sākotnējā platjoslas tehnoloģija ir jāmodernizē, lai nodrošinātu piekļuvi internetam, kuram ir mūsdienām atbilstošs ātrums. Tādēļ Eiropas ekonomikas atveseļošanas plānā par mērķi ir noteikta platjoslas tīklu attīstīšana, lai līdz 2010. gadam nodrošinātu 100 % ātrgaitas interneta pārklājumu. Plānā ir arī

uzsvērtā vajadzība modernizēt daudzus esošos tīklu darbību, veicināt konkurētspējīgus ieguldījumus optiskās šķiedras tīklos un atbrīvot radiofrekvenču spektru bezvadu platjoslas pakalpojumiem.

ES jau izmanto lauku attīstību, lai sekmētu lauku ekonomikas izaugsmi un uzlabotu lauku kopienu vispārējo stāvokli. KLP „veselības pārbaudē” tika konstatētas vairākas jaunas problēmas, kuras ir īpaši būtiskas Eiropas lauksaimniecībai. Šo problēmu ātrāka risināšana ļautu lauksaimniecības kopienām turpināt darbu pie šo problēmu risināšanas, un tās būtu labāk sagatavotas, kad ekonomiskā situācija uzlabosies. Tas atbilstu atveseļošanas plānam, kurā uzsvērtā ES strukturālo darbību īstenošanas paātrināšana, lai grūtos laikos ieguldījumus veiktu sākuma posmā.

Tādēļ Komisija ierosina, ka esošais lauku attīstības instruments ir jāizmanto, lai lauku ekonomikai sniegtu divējādu impulsu. Pirmkārt, 1 miljards euro jāatvēl lauku attīstības izdevumiem, konkrēti, platjoslas infrastruktūras attīstībai lauku rajonos. Otrkārt, 0,5 miljardi euro jāatvēl ātrākai jauno problēmu risināšanai, kas konstatētas KLP "veselības pārbaudē".

Komisija saskaņā ar Padomes Regulas (EK) Nr. 1698/2005 69. panta 4. punktā minētajiem principiem noteiks katrai dalībvalstij pieejamos ieguldījumus. Komisija paredz noteikt šīs summas, pamatojoties uz pašreizējo sadales principu.

Interneta nodrošinājums lauku rajonos

Platjoslas pārklājums jau tagad spēlē lomu ES lauku attīstībā. Kopienas lauku attīstības stratēģiskajās pamatnostādnēs plānošanas laikposmā no 2007. gada līdz 2013. gadam⁷ īpašs uzsvars ir likts uz to, cik svarīgas lauku uzņēmumiem un lauku rajonu sociālekonomiskajai attīstībai ir informācijas un komunikāciju tehnoloģijas (IKT). IKT izplatībai un ieviešanai ir nozīmīga loma lauku rajonu atveseļošanā, ekonomisko un sociālo darbību diversifikācijā, palielinot ekonomisko aktivitāti, darot pieejamus jaunus tiešsaistes pakalpojumus un veicinot e-iekļaušanu. Šie pasākumi var risināt jautājumu par salīdzinoši zemo IKT ieviešanu lauksaimniecības pārtikas nozarē un palīdzēt nozarēm ar izaugsmes potenciālu, piemēram, lauku tūrismam.

Tieši tāpat vietās, kur joprojām starp pilsētas un lauku rajoniem nav platjoslas pārklājuma un kur interneta ieviešana ir atpalikusi, pastāv reāls risks, ka tā rezultāta rodas ekonomiskā un sociālā izstumtība. Tas var radīt lauku ekonomiku stagnāciju, bezdarbu un apdzīvotības sarukšanu.

Ekonomikas lejupslīdes laikā risks ir vēl lielāks. Jo attālāks, izolētāks un mazāk apdzīvots ir reģions, jo vairāk tas cieš no platjoslas pieslēguma un piekļuves internetam trūkuma. Jo lielāka ir reģiona atpalicība platjoslas pieslēguma mērķu izpildē, jo mazāk ticams, ka tam būs pietiekami ieņēmumi, lai veiktu ieguldījumus.

Finansējumu varētu novirzīt uz šādām trīs galvenajām jomām:

- jaunas platjoslas infrastruktūras, tostarp atvilces maršrutēšanas iekārtu izveide (piemēram, fiksētas, zemes bezvadu un satelīta tehnoloģijas vai tehnoloģiju apvienojums),
- esošās platjoslas infrastruktūras modernizēšana (piemēram, palielinot ticamību, ātrumu, kapacitāti, pieejamību, uzlabojot pakalpojumu kvalitāti u.tml.),

⁷ Padomes 2006. gada 20. februāra Lēmums 2006/144/EK par Kopienas lauku attīstības stratēģiskajām pamatnostādnēm.

- pasīvās platjoslas infrastruktūras instalēšana (piemēram, inženiertehniskie būvdarbi, piemēram, kanāli un citi tīkla elementi, kā tumšās optiskās šķiedras u.c.), arī sinerģijā ar citām infrastruktūrām (enerģētika, transports, ūdens, kanalizācijas tīkli utt.).

Šos līdzekļus piesaistītu ar pasākumu 321 "Pamatpakalpojumi ekonomikai un lauku iedzīvotājiem". Ieguldījumi papildinātu jau iesākto darbu, lai ar kohēzijas politiku attīstītu platjoslas pakalpojumus, balstoties uz darbu, ko jau veic vairākos lauku rajonos.

Komisija sniegs sīkāku informāciju par politikas iespējām nākamajās nedēļās veicināt platjoslas pārklājumu lauku rajonos⁸. Šo iniciatīvu iesniegs kopā ar jauno ES platjoslas stratēģiju, kura ir izstrādāta, lai nodrošinātu rīcības plānu saistībā ar platjoslas pakalpojumu attīstību visā Eiropas Savienībā. Ar to mēģinās rast saskaņu starp valstu un reģionālajām iestādēm, atbalstīt infrastruktūru „apkopošanu”, lai tās izmantotu pēc iespējas efektīvāk, un apmainīties ar paraugpraksi⁹. Ja būs laba koordinēšana, ar pareizu lauku attīstības, IKT/platjoslas politikas un struktūrfondu apvienojumu var izvairīties no dubulta darba un var nodrošināt vajadzīgo sviras efektu, lai radītu jūtamas pārmaiņas.

Šādām iniciatīvām jāievēro Līgumā minētie valsts atbalsta noteikumi. Valsts atbalsta noteikumi iedrošina valsts intervences, kas ir vispiemērotākās, lai risinātu jautājumus saistībā ar to, ka šajos reģionos platjoslas pakalpojumi nav pieejami vai par pieņemamām cenām ir pieejami ierobežotā apmērā. Tās nodrošina, ka valsts intervences ir pamatotas un samērīgas.

Nākotnes problēmu risināšana

Kopējās lauksaimniecības politikas 2003. gada reformas īstenošanas „veselības pārbaudē” tika konstatētas vairākas būtiskas problēmas Eiropas lauksaimniecībā – klimata pārmaiņas, atjaunojamie energoresursi, ūdens apsaimniekošana, bioloģiskā daudzveidība un piensaimniecības nozares pārstrukturizēšana. Lauksaimniecības ministri 2008. gada novembrī nolēma šo problēmu risināšanai lauksaimniecības attīstības programmu ietvaros piešķirt papildu līdzekļus, ievērojot Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai noteikumus. Taču šis papildu atbalsts ir paredzēts tikai no 2010. gada janvāra un dažām dalībvalstīm tikai no 2013. gada¹⁰.

Šā darba paātrināšana piesaistītu ieguldījumus un ļautu sākt darbu pie šīm stratēģiski svarīgajām prioritātēm. Šā darba sākšana 2009. gadā jo īpaši nāktu par labu ES-12 valstīm.

Šajā paziņojumā minētie ieguldījumi būs svarīgi ekonomiskās krīzes risināšanā un Eiropas stiprināšanā, kā arī konkurētspējas palielināšanā nākotnē. Komisija mudina Eiropas Parlamentu un Padomi ātri izskatīt priekšlikumus un pieņemt tos pēc iespējas drīzāk.

⁸ Paziņojumā „Lauku rajonu labāka piekļuve modernajām IKT”.

⁹ Eiropas Platjoslas portāls www.broadband-europe.eu darbojas arī kā instruments, lai apmainītos ar paraugpraksi un publicētu Eiropas līmeņa uzaicinājumus piedalīties konkursā, un tas var nodrošināt sviras efektu, lai optimizētu pieejamo budžetu.

¹⁰ Rumānijai un Bulgārijai papildu atbalsts nav paredzēts.